

Proovide kogumine ja edasi saatmine ehhinokokk-paelusside üle-euroopaliseks uuringuks (MEME projekt)

11.05.2020, uuendatud 13.01.2021

- Proovide kogumine toimub 2020. aastal ja 2021. aasta I kvartalis.
- Kogutakse vabatahtlike proovivõtjate poolt võetud, korralikult (lekkekindlalt) pakitud ja märgistatud proove.
- Iga prooviga peab olema kaasas kaaskiri.
- Proovide edasisaatmist vahendavad Veterinaar- ja Toidulaboratooriumi (VTL) laborid ning Põllumajandus- ja Toiduameti piirkondlikud keskused maakondades.
- Palume koerte proovid edasi saata jahutatult esimesel võimalusel ning rebaste proove säilitada nii, et need oleks jätkuvalt uurimiskõlblikud.

Proovid	Koerte roojaproovid (proov vähemalt kahe tikutopsi suurune)	Rebaste korjused (terve korjus, lask pole tabanud sisikonda)
Proovide arv	10–15 proovi igast maakonnast (üle Eesti ca 200 proovi)	4 rebast igast maakonnast (üle Eesti ca 50 proovi)
Valim	Koerad, kellel on võimalus liikuda looduses ja kes võivad süüa närilisi või kellel on võimalus toituda koduloomade või uluksöraliste siseorganitest. sh <ul style="list-style-type: none"> • jahikoerad, • maakodude koerad/maapiirkondades elavad koerad, • majapidamiste juures hulkuvad võõrad koerad). Viimasest ussitõrjest võiks olla möödas enam kui üks kuu (kui omanik on teada).	Rebaste üle Eesti igast maakonnast
Proovide võtjad	Kõik huvilised, kellel on valimisse kuuluvaid koeri.	Jahimehed
Esmase pakkimine	Pakkida lekkekindlalt (mitmesse kilekotti). Märgistada proov ja vormistada kaaskiri.	Pakkida lekkekindlalt (mitmesse kilekotti). Märgistada proov ja vormistada kaaskiri.
Hoidmine pärast proovi kogumist	Jahutada ca 4°C	<ul style="list-style-type: none"> • Külmutada esimesel võimalusel. <i>Soovitame kasutada karpi/kasti, millega hiljem proov edasi saata (et hiljem ei peaks külmunud korjust kasti mahutama).</i> Kaaskirjale märkida külmutamise aeg. • Kui külmutamine pole võimalik, siis jahutada ca 4°C.
Laborisse saatmine	Esimesel võimalusel. Saatmisel kasutada termokasti ja külmkehasid. Parim kui proov jõuab laborisse 24 h jooksul. Proov säilib 4°C juures kuni 5 päeva.	<ul style="list-style-type: none"> • Külmutatud korjuse puhul võimalusel. • Jahutatud korjus esimesel võimalusel külmkehadega termokastis 24 h jooksul.
Märkused	Proove uuritakse laboris lisaks siseparasitide munade suhtes. Tulemus saadetakse kaaskirjal olevale meiliaadressile.	NB! Ehhinokokkide lülid hakkavad lagunema pärast looma surma ning pärast surmamist enam kui 24 h jooksul külmutamata korjus on prooviks kõlbmatu.

Proovid saadetakse edasi Veterinaar- ja Toidulaboratooriumisse (Tartu, Kreutzwaldi 30), kus toimuvad uuringud.

VTL-s peetakse arvet proovide kogumise plaani täitmise üle. Kui maakonnast on kõik planeeritud proovid kogutud, siis teavitab VTL sellest EJS-i, piirkonna proovivõtjaid, PTA vastavat regiooni.

Täname kõiki uuringusse panustajaid koostöö eest!

Lisainfo Veterinaar- ja Toidulaboratooriumis:

Epp Moks, bakterioloogia-patoloogia osakonna juhataja, 7386 139

Age Kärssin, peaspetsialist loomahaiguste alal, 7386 116